Ålands landskapsregering

Asiakirjan nimi	Kirjeen nro
LAUSUNTO	128 Rk1a
Asian nro	Päiväys
ÅLR 2025/3106	5.5.2025

Viite

Eduskunnan hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Yhteyshenkilö
Camilla Hägglund-Palmqvist

Asia

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan hallintovaliokunta antoi 30.4. Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle mahdollisuuden lausunnon antamiseen hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi, HE 15/2025 vp. Lausunto on annettava hallintovaliokunnalle viimeistään 6.5.2025.

Esityksessä ehdotetaan rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain ja useiden siihen liittyvien lakien muuttamista. Esityksellä lisätään Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaan liittyviä toimivaltuuksia, muun muassa laajentamalla Rajavartiolaitoksen mahdollisuuksia ihmiskauppa- ja rahanpesurikosten selvittämisessä sekä ottamalla käyttöön uusia toimivaltuuksia, jotka liittyvät televalvontaan, peiteltyyn tiedonhankintaan ja tietolähteiden käyttöön. Ehdotuksilla lisätään Rajavartiolaitoksen vastuuta rajaturvallisuudesta ja vakavan rikollisuuden torjunnasta.

Ehdotetuilla muutoksilla vahvistetaan Rajavartiolaitoksen rikoksen estämis- ja selvittämiskykyä. Ehdotuksilla pyritään vastaamaan muuttuneen toimintaympäristön synnyttämiin haasteisiin, kuten siihen, että rikollisuus kansainvälistyy ja hyödyntää tietoverkkoja ja sähköisiä palveluja.

Maakunnan hallituksen lausunto

Maakunnan hallitus antoi 16.1.2025 sisäministeriön rajavartio-osastolle esitysluonnosta koskevan lausunnon (ÅLR 2024/7431). Siinä maakunnan hallitus toteaa, että ehdotuksella arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia Rajavartiolaitoksen ja Ahvenanmaan poliisiviranomaisen väliseen yhteistyöhön, erityisesti siksi, että se antaa Rajavartiolaitokselle poliisin toimivaltuuksia muistuttavia toimivaltuuksia salaisiin pakkokeinoihin ja rikosten selvittämiseen liittyen. Myös se auttaa, että Rajavartiolaitos voi selvittää tiettyjä rikostyyppejä, kuten ihmiskauppaa ja rahanpesua, kokonaisuudessaan.

Ehdotus ei kuitenkaan muuta sitä koskevia sääntöjä, milloin esitutkinta voidaan siirtää poliisille.

Taloudellisesti ehdotus ei muuta kustannusten jakautumista valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan välillä, vaikka se voikin johtaa tiettyjen tehtävien siirtämiseen Ahvenanmaan poliisiviranomaiselta Rajavartiolaitokselle. Pääasiallisten vaikutusten odotetaan lähinnä koskevan Rajavartiolaitoksen ja Keskusrikospoliisin välistä työnjakoa, erityisesti vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden selvittämisessä.

Maakunnan hallitus teki myös joitain pieniä muutosehdotuksia, jotka kaikki on otettu esityksessä huomioon. Yllä esitetty huomioon ottaen maakunnan hallituksella ei ole muuta lausuttavaa.

Ministeri Ingrid Zetterman

Lakimies Camilla Hägglund-Palmqvist